

Khó khăn, bất cập

Đại tá Nguyễn Văn Minh, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Giám đốc Công an tỉnh cho biết: Tuy đã đạt được những kết quả tích cực song quá trình đấu tranh với tội phạm liên quan đến "tín dụng đen", một số ngành chức năng, địa phương chưa phát huy được vai trò quản lý, điều hành trong công tác quản lý nhà nước. Mặc dù hệ thống các tổ chức tín dụng ở địa bàn nào cũng có song chưa đáp ứng hết được nhu cầu vay vốn của các tổ chức, cá nhân. Các mô hình hỗ trợ vay vốn của các tổ chức trong xã hội còn ít, trong khi các tổ chức "tín dụng đen" có thể đáp ứng ngay các khoản vay nóng, ngắn hạn, do đó hoạt động "tín dụng đen" có điều kiện phát triển, gia tăng.

Cùng với đó, hệ thống pháp luật còn nhiều kẽ hở để các đối tượng lợi dụng. Theo quy định của Bộ luật Hình sự năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2017) để xử lý được hành vi cho vay nặng lãi, cơ quan điều tra phải chứng minh được mức lãi suất gấp 5 lần mức lãi suất theo quy định của Bộ luật Dân sự và thu lợi bất chính từ 30 triệu đồng trở lên hoặc đã bị xử phạt vi phạm hành chính về lĩnh vực này. Tuy nhiên, việc chứng minh được mức lãi suất và khoản tiền thu lợi bất chính gặp rất nhiều khó khăn do các đối tượng thường không thể hiện mức lãi suất cho vay trên giấy tờ vay mà chỉ thỏa thuận miệng với người vay nhưng vẫn thu tiền lãi hàng ngày, hàng tuần, hàng tháng, khấu trừ trực tiếp tiền lãi vào gốc trước khi cho vay hoặc biến tướng dưới dạng hợp đồng, giao dịch dân sự (mua bán tài sản, cho thuê phương tiện...) nên không có tài liệu chứng minh việc vay, cho vay nặng lãi. Bên cạnh đó, các chế tài xử lý đối với hành vi này chưa tương xứng với mức độ vi phạm, chưa đủ sức răn đe. Theo luật sư Phạm Văn Hoàng, Văn phòng Luật sư Thái Bình, Đoàn Luật sư Thái Bình: Các hoạt động phạm tội liên quan đến "tín dụng đen" đa số chỉ áp dụng được loại tội danh "Cho vay nặng lãi trong giao dịch dân sự" quy định tại Điều 201, Bộ luật Hình sự năm 2015 với khung hình phạt thấp nhất là phạt tiền 50 triệu đồng, phạt tù cao nhất là 3 năm. Với mức xử phạt như vậy là quá nhẹ, gây nhiều khó khăn cho công tác điều tra, xử lý các vi

Nhận diện và giải pháp ngăn chặn "tín dụng đen"

(tiếp theo và hết)

Kỳ 4: Tăng cường phòng ngừa, đẩy mạnh đấu tranh

Mặc dù hoạt động "tín dụng đen" để lại những hệ lụy lớn, gây mất ổn định an ninh trật tự, song để làm rõ hành vi cho vay nặng lãi lại không hề đơn giản. Vì vậy, ngành chức năng cần có giải pháp đồng bộ tăng cường phòng ngừa, đẩy mạnh đấu tranh với tội phạm liên quan đến "tín dụng đen".

Ngân hàng Chính sách xã hội đưa nguồn vốn đến với người dân.

phạm pháp luật liên quan đến "tín dụng đen". Bên cạnh đó, các đối tượng cho vay nặng lãi đa dạng về thành phần, có cả các đối tượng ở nơi khác đến hoạt động, hoạt động không có địa chỉ rõ ràng, hoạt động lưu động; người vay ở nhiều nơi khác nhau, nhiều thành phần khác nhau, do đó gây nhiều khó khăn cho việc xác minh, thu thập tài liệu, chứng cứ. Người vay thường có tâm lý giấu không dám tố cáo hoặc không hợp tác khai báo với cơ quan công an do lo sợ bị trả thù. Nhiều trường hợp người vay tiền bỏ trốn, cơ quan công an làm việc với gia đình người vay tiền nhưng gia đình không rõ nội dung thỏa thuận vay và cho vay nên rất khó khăn trong

công tác thu thập tài liệu. Chỉ đến khi người vay nợ không còn khả năng chi trả số tiền gốc và tiền lãi đã vay, để xảy ra việc các đối tượng thuộc các công ty cho vay đến đòi nợ bằng cách như cảnh cáo, đe dọa, ném chất bẩn... uy hiếp tinh thần để gây sức ép cho chính người vay hoặc gia đình người vay thì mới trình báo lên cơ quan công an.

Phối hợp tích cực để phòng ngừa, đấu tranh

Theo Đại tá Nguyễn Văn Minh: Đấu tranh với tội phạm "tín dụng đen" không chỉ là trách nhiệm riêng của ngành Công an mà cần có sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị và người dân với giải pháp đồng bộ. Ngành Công an đề nghị Tỉnh ủy, UBND

tỉnh sớm kiến nghị với Quốc hội nghiên cứu, sửa đổi, bổ sung các quy định của pháp luật hình sự, dân sự có liên quan, nhất là các quy định xem xét, xử lý hoạt động "tín dụng đen" để bịt kín các kẽ hở không để các đối tượng lợi dụng, hoạt động. Các cấp, các ngành, các cơ quan thông tấn báo chí đẩy mạnh tuyên truyền về hành vi, phương thức thủ đoạn hoạt động của đối tượng cho vay nặng lãi đối với bản thân, gia đình và xã hội để nhân dân hiểu rõ bản chất, chiêu trò của "tín dụng đen" để tự phòng ngừa, tự cảnh giác, không mắc bẫy "tín dụng đen". Ngành Văn hóa, chính quyền các xã, phường, thị trấn thường xuyên tổ chức bóc gỡ các tờ quảng cáo dán trên tường rào, trụ điện, bốt

điện...; phát hiện, lập biên bản xử lý hành chính các đối tượng có hành vi quảng cáo, dán các quảng cáo cho vay tiền ở những nơi trên. Ngành Ngân hàng mở rộng diện cho vay, hình thức vay, đơn giản thủ tục cho vay, mở rộng mạng lưới chi nhánh, phòng giao dịch, điểm giao dịch, tổ tư vấn tại các khu dân cư để giải quyết nhu cầu vay vốn trong nhân dân, nhất là khu vực nông thôn. Ngành Giáo dục và Đào tạo, các tổ chức đoàn thể chính trị - xã hội phối hợp với các gia đình tăng cường giáo dục, quản lý con em mình để hạn chế vay của "tín dụng đen". Cùng với đó, Sở Kế hoạch và Đầu tư và Sở Công Thương cần siết chặt việc cấp phép kinh doanh loại hình công ty, doanh nghiệp hỗ trợ tài chính, trong đó áp dụng thêm nhiều quy định, yêu cầu, điều kiện chặt chẽ hơn; đồng thời tăng cường thanh tra, kiểm tra để phòng ngừa hoạt động "tín dụng đen" trá hình gây phức tạp về an ninh trật tự.

Về phía Công an tỉnh sẽ chỉ đạo các đơn vị nghiệp vụ, công an các huyện, thành phố tập trung rà soát nghiệp vụ, đưa vào diện quản lý các đối tượng có dấu hiệu hoạt động "tín dụng đen"; các đối tượng trong các băng, nhóm, công ty hỗ trợ tài chính, cơ sở kinh doanh cầm đồ; mở hồ sơ và thường xuyên tích lũy thông tin tài liệu làm căn cứ đấu tranh, xử lý kiên quyết; xác lập chuyên án đối với các nhóm có biểu hiện lỏng lẻo. Điều tra, khám phá nhanh các vụ việc về an ninh trật tự liên quan đến hoạt động "tín dụng đen"; chủ động điều tra, mở rộng các vụ án để xử lý, truy xét về hành vi cho vay nặng lãi.

Bà Phan Thị Tuyết Trinh, Giám đốc Ngân hàng Nhà nước chi nhánh tỉnh Thái Bình

Hiện nay, trên địa bàn tỉnh có 23 ngân hàng hoạt động và 85 quỹ tín dụng nhân dân. Các tổ chức tín dụng đã thành lập 8 chi nhánh cấp huyện và khu vực, 91 phòng giao dịch, 48 quỹ tín dụng nhân dân mở rộng địa bàn sang 72 xã liên kề và 285 điểm giao dịch của Ngân hàng Chính sách xã hội tại các xã, phường, thị trấn. Mạng lưới hoạt động hệ thống ngân hàng cơ bản đáp ứng nhu cầu gửi tiền, vay vốn của người dân. Khi có nhu cầu vay vốn, người dân nên đến các tổ chức tín dụng trên địa bàn tỉnh, thành phố, các huyện..., cụ thể là các chi nhánh, phòng giao dịch ngân hàng, quỹ tín dụng nhân dân để được hướng dẫn, tư vấn cụ thể về vay vốn với thời hạn, mức vay, lãi suất cụ thể, rõ ràng. Ngân hàng cho vay thực hiện cho vay theo đúng các quy định của pháp luật, bảo đảm an toàn trong hoạt động, ổn định chính trị, phát triển kinh tế - xã hội, đồng thời, bảo vệ quyền lợi chính đáng của người dân khi thực hiện hoạt động gửi tiền, vay tiền tại ngân hàng.

Ông Hà Văn Minh, Chủ tịch Hội Nông dân xã Đồng Tiến, huyện Quỳnh Phụ

"Tín dụng đen" rất nguy hiểm, để lại những hậu quả xấu, nhất là với bà con nông dân khi mắc nợ "tín dụng đen". Do vay vốn nhanh, cách tính lãi suất lập lờ khiến cho bà con nhầm tưởng vay tiền của những người ngoài để hơn vay của ngân hàng. Vì vậy, Hội Nông dân xã phối hợp tích cực với các đoàn thể tăng cường tuyên truyền để nâng cao nhận thức cho hội viên, nông dân không vay vốn "tín dụng đen"; đồng thời phối hợp tích cực với các ngân hàng mở rộng kênh vay vốn, thẩm định, tạo điều kiện thuận lợi về thủ tục để giải ngân nguồn vốn nhanh nhất tới bà con và tăng cường giám sát để việc sử dụng đồng vốn hiệu quả.

NGUYỄN HÌNH - NGUYỄN TÙNG

VŨ VÂN BỎ HỦ TỤC "CỔ TÔ"

Ở xã Vũ Văn (Vũ Thu) mỗi đám cưới, đám hỏi, giỗ chạp, ma chay... trước đây thường được tổ chức linh đình với hàng trăm mâm cỗ gây lãng phí, phiền hà cho người dân. Nhờ thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, đến nay địa phương đã xóa bỏ được hủ tục "cổ tô" đã tồn tại lâu đời tại làng quê.

Cổ bản linh đình, lãng phí

Thái Sa là 1 trong 5 thôn và cũng là thôn có tập tục cổ bản linh đình, nặng nề nhất của xã Vũ Văn. Ông Bùi Đình Riều, thôn Thái Sa cho biết: Những năm trước đây, mỗi gia đình có đám cưới, đám tang ở thôn đều làm tối thiểu khoảng 100 mâm cỗ từ lên đến vài chục mâm, ăn cỗ kéo dài 3 - 4 ngày liền. Mặc dù ăn không hết nhưng đã dọn cỗ ra, cỗ phải có đủ món... Trong khi đó, đời sống của bà con ở thôn chỉ ở mức trung bình, thậm chí nhiều hộ còn khó khăn, để lo hàng trăm mâm cỗ mời khách, chủ nhà phải ở cỗ trả nợ. Nhưng đã trở thành tập tục nên không ai dám bỏ, nhà này nhìn nhà kia, sợ làng xóm, bà con chê cười nên gia đình nào có đám hiếu, hỷ, công kia việc nọ đều phải mở cỗ bàn mời khách lượt họ hàng, làng xóm xa gần. Người được mời cũng cảm thấy phiền hà vì mất thời gian ăn uống nhưng cũng không dám từ chối.

Bà Nguyễn Thị Tọa, thôn Quang Trung chia sẻ: Trước kia, các gia đình có đám hiếu thường lo cho người mất thì ít mà lo cho người sống nhiều hơn, là bởi lẽ sẽ phải lo làm hàng trăm mâm cỗ tiếp khách trong mấy ngày liền, vất vả, tốn kém vô cùng.

Tôi nhớ mãi hình ảnh khi đi đưa tiễn người đã khuất thì chỉ đi khoảng vài trăm mét khỏi ngõ là khoảng một nửa đoàn đưa tang sẽ được người nhà lôi kéo, chào mời quay lại gia đình để ăn cỗ thay vì đi đưa tang. Người nhà phải làm vậy vì hàng trăm mâm cỗ đã làm sẵn, nếu không chia bớt một nửa số khách về ăn cỗ trước thì sẽ không có chỗ bày cỗ và không phục vụ xuê. Việc này khiến đám tang mất tính trang nghiêm và phiền hà cho nhiều khách dự, đặc biệt lãng phí.

Nếu ở các làng quê khác, 1 mâm cỗ đám cưới thường dành cho 6 người thì ở xã Vũ Văn chỉ có 5 người ăn. Mâm cỗ vẫn phải làm đầy đủ món, số lượng nhiều, chủ yếu để bà con lấy phần mang về. Chủ nhà rất muốn sắp xếp 6 người vào một mâm cho tiết kiệm nhưng cũng không dám thay đổi tập quán này. Do cách xếp mâm như vậy, tính ra mỗi đám cưới ở xã Vũ Văn thường tăng thêm hàng chục mâm cỗ, lãng phí vài chục triệu đồng. Số tiền này chủ yếu các đôi vợ chồng trẻ phải gánh, khiến họ không còn điều kiện chăm lo gia đình, phát triển kinh tế. Đám cưới ở xã Vũ Văn trước đây cũng thường mời rất nhiều khách, từ họ hàng cho đến làng xóm không kể thân, so nên bà con cũng nơm nớp nỗi lo đi "trả nợ miệng".

Quyết liệt loại bỏ hủ tục

Nhận thấy việc bày cỗ bàn linh đình trong đám cưới, đám tang ở địa phương đã trở thành hủ tục gây nhiều hệ lụy xấu cho nhân dân, năm 2014, cấp ủy, chính quyền xã Vũ Văn quyết định vào cuộc để vận động bà con thay đổi hủ tục này. Năm

Làng quê Vũ Văn không chỉ đẹp ở diện mạo mà đời sống của người dân cũng văn minh hơn.

2015, UBND xã ban hành quy chế thực hiện nếp sống văn minh trong việc tang, quy định chi tiết 9 điều về các vấn đề để tổ chức lễ tang theo nếp sống văn minh, trong đó quy định "cấm làm cỗ mời khách trong đám tang". Xã chỉ đạo các ngành, đoàn thể, các thôn, đặc biệt thôn Thái Sa tập trung tuyên truyền để nhân dân nắm vững quy định này.

Ông Bùi Quang Minh, Chủ tịch UBND xã Vũ Văn cho biết: Bắt tay vào triển khai, ở những đám tang đầu tiên, xã trích kinh phí hỗ trợ tiền chôn nước cho gia đình, huy động 100% cán bộ xã, thôn trực tiếp tham gia hỗ trợ, giám sát, đôn đốc các gia đình ở từng khâu tổ chức lễ tang. Đặc biệt, xã quán triệt, ký cam kết với gia đình không tổ chức cỗ bàn linh đình, chỉ làm cơm với thực đơn dưới 300.000 đồng/mâm và chỉ dành cho con cháu trực tiếp phục vụ đám tang, không làm cỗ mời khách. Ban tổ chức lễ tang cũng thông báo công khai trên loa đài việc chủ nhà không mời cơm khách

theo quy định của địa phương, nhờ đó chủ nhà không phải ngại vì đã không theo tập tục mà khách cũng hài lòng ra về. Có một vụ đám cỗ tình không theo quy định, vẫn làm cỗ bàn nhưng chính bà con đã thay đổi nhận thức, không ở lại ăn cỗ đám tang nên chủ nhà đã bị ế cỗ. Từ đó, bà con rút kinh nghiệm và bảo nhau thực hiện rất tốt các quy định về tổ chức lễ tang theo nếp sống văn minh. Hiện nay, 100% đám tang đã xóa bỏ được việc tổ chức cỗ bàn linh đình. Mỗi năm, xã Vũ Văn có khoảng 50 - 60 đám tang, ước tính người dân trong xã tiết kiệm được hàng tỷ đồng mỗi năm nhờ thực hiện nếp sống văn minh trong việc tang. Trên đà thành công của thực hiện nếp sống văn minh trong việc tang, đầu năm 2018, xã tiếp vận động bà con thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới. Ông Lưu Văn Vinh, Bí thư Chi bộ thôn Thái Sa cho biết: Khi xã có chủ trương này đồng dịp địa bàn thôn có đám cưới con trai của gia đình ông

Thơ trong thôn. Định ngũ cán bộ xã, thôn đến gia đình ông Thơ trực tiếp vận động gia đình làm cỗ gọn nhẹ trong đám cưới, cụ thể là sắp xếp mâm cỗ 6 người (trước kia là 5 người), làm thực đơn vừa đủ ăn, giảm số món, giảm 1/3 số mâm cỗ so với dự định ban đầu của gia đình. Ban đầu ông Thơ rất lo ngại, băn khoăn bà con cười chê, nhưng sau khi thực hiện theo nếp sống văn minh gia đình ông đã tiết kiệm được vài chục triệu đồng mà không ai chê cười, mọi người đều rất phấn khởi. Hiện 100% đám cưới ở thôn đã theo nếp sống văn minh. Không riêng việc cưới, việc tang, các đám giỗ chạp, sang cát, cất nhà... ở Vũ Văn hiện nay đã cơ bản xóa bỏ hủ tục bày cỗ bàn linh đình và dần thực hiện theo nếp sống văn minh, góp phần đáng kể trong việc thực hành tránh phô trương, lãng phí, tích cực cải thiện đời sống vật chất, tinh thần cho người dân vùng quê xa trung tâm huyện, thị.

QUỲNH LƯU

7 khoản tiền ban đại diện cha mẹ học sinh không được phép thu

(nhandan.com.vn) Theo Thông tư của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Điều lệ ban đại diện cha mẹ học sinh, có 7 khoản tiền ban đại diện cha mẹ học sinh không được phép thu gồm: bảo vệ cơ sở vật chất, bảo đảm an ninh nhà trường; trông coi phương tiện tham gia giao thông của học sinh; vệ sinh lớp học, vệ sinh trường; khen thưởng cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên; mua sắm máy móc, trang thiết bị, đồ dùng dạy học cho trường, lớp học hoặc cho cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên; hỗ trợ công tác quản lý, tổ chức dạy học và các hoạt động giáo dục; sửa chữa, nâng cấp, xây dựng mới các công trình của nhà trường.

Việc thu, chi kinh phí của ban đại diện cha mẹ học sinh phải bảo đảm nguyên tắc công khai, dân chủ. Sau khi chi tiêu phải báo cáo công khai quyết toán kinh phí tại các cuộc họp toàn thể cha mẹ học sinh và các cuộc họp toàn thể ban đại diện cha mẹ học sinh. Không quy định mức kinh phí ủng hộ bình quân cho các cha mẹ học sinh.

Việc quản lý và sử dụng kinh phí của ban đại diện cha mẹ học sinh: Trường ban đại diện cha mẹ học sinh lớp chủ trì phối hợp với giáo viên chủ nhiệm lớp dự kiến kế hoạch chi tiêu kinh phí được ủng hộ, tài trợ và chỉ sử dụng sau khi đã được toàn thể các thành viên ban đại diện cha mẹ học sinh lập thống nhất ý kiến. Trường ban đại diện cha mẹ học sinh đứng thống nhất với hiệu trưởng để quyết định kế hoạch sử dụng kinh phí và chỉ sử dụng sau khi được toàn thể ban đại diện cha mẹ học sinh trường thống nhất ý kiến.

Ảnh minh họa